

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

от

ПЕТЪР ДИМИТРОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

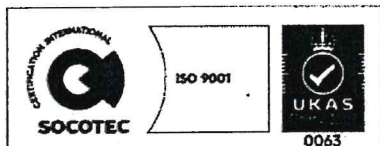
I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА М. СЕПТЕМВРИ 2024 г.

Общият обем на речния отток в страната за септември е 376 млн. м³. Стойността му е с 3% по-малко от предходния месец и с 24% по-малко спрямо септември 2023 година.

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за изминалия месец е 190 млн. м³, което е със 7% повече от август, но с 8% по-малко от септември 2023 година. В резултат на валежи по-съществени повишения на речните нива са отчетени основно в централната част на басейна, както следва: в средното и долното течение на р. Искър в периода 10-15. IX с 38 см до 67 см и в периода 28-30. IX с до 47 см, както и с до 30 см във водосбора на р. Вит и с до 45 см във водосбора на р. Осъм в периода 28-30. IX. През изминалия месец средномесечните водни количества при всички хидрометрични станции са под месечните норми. С водно количество над нормата за септември е р. Огоста в долното течение, което е в резултат от работата на хидротехнически съоръжения.

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за септември е 14 млн. м³, което е с 5% повече от предходния месец и с 42% по-малко от обема за септември 2023 година. През по-голямата част от септември речните нива в басейна са останали без съществени изменения или са се понижавали. В резултат на валежи по-значително повишение на речните нива е регистрирано във водосбора на р. Велека - с 93 см при с. Граматиково в първия ден на месеца. През септември средномесечните водни количества на реките в басейна са под месечните норми, а р. Факийска в района на хидрометричната станция при с. Зидарово е пресъхнала.

В **Източнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за септември е 113 млн. м³, което е с 24% по-малко спрямо август и с 45% по-малко спрямо септември миналата година. През по-голямата част от изминалия месец речните нива в басейна са се

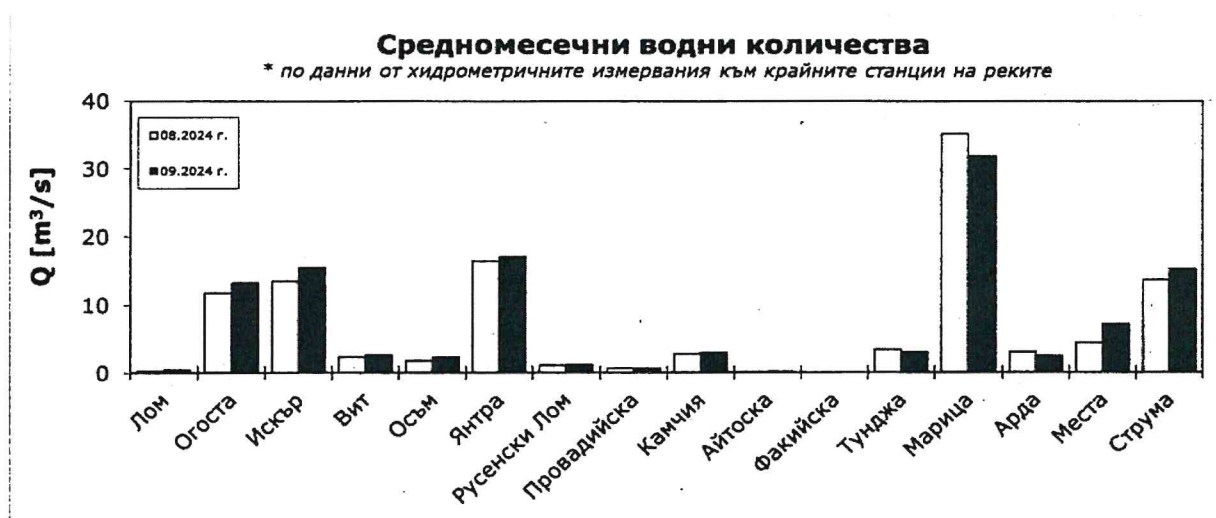
София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

понижавали или са останали без съществени изменения. В резултат на валежи по-съществено са се повишили речните нива през второто десетдневие на месеца във водосбора на р. Арда и на притоците на р. Марица - в периода 10-15.IX с 57 до 61 см във водосбора на р. Върбица и с 52 см на р. Съзлийка при гр. Гълъбово. През септември средномесечните водни количества при всички хидрометрични станции са под месечните норми. С водно количество над нормата за септември е р. Въча при гр. Девин, което е в резултат на работата на хидротехнически съоръжения.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за изминалия месец е 58 млн. м³, което е с 29% по-малко от този за август и с 1 % по-малко от този за септември 2023 година. През по-голямата част от септември речните нива в басейна са останали без съществени изменения или са се понижавали. Краткотрайни повишения на речните нива, в резултат на валежи, са отчетени в отделни дни на месеца, по-съществени в периода 09-12.IX: с до 34 см във водосбора на р. Места и с до 24 см във водосбора на р. Струма. През септември средномесечните водни количества на реките в басейна са под месечните норми.

2. РЕКА ДУНАВ

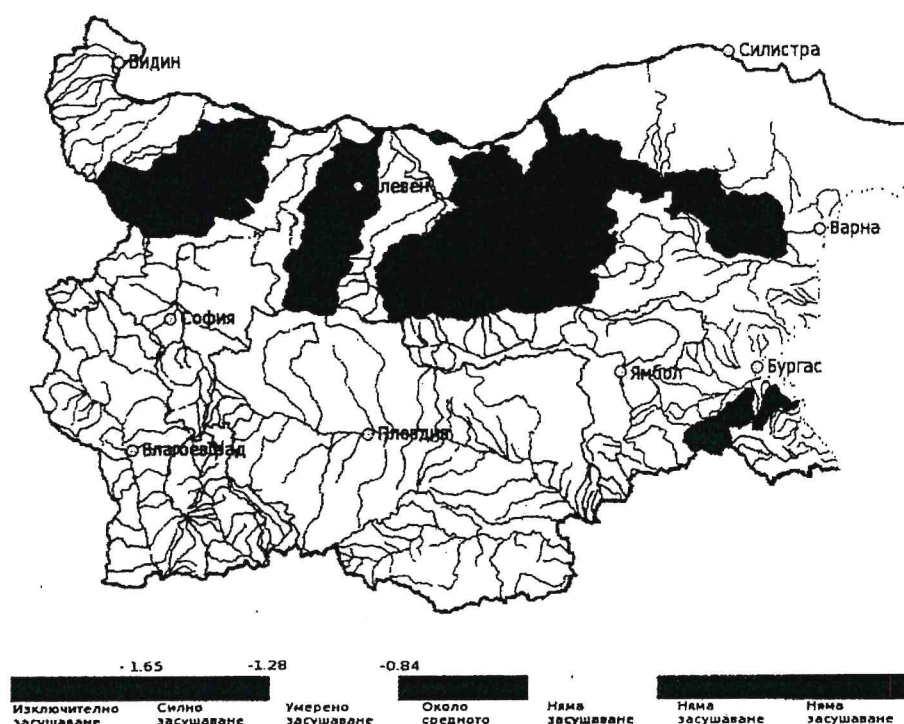
Средномесечните водни стоежи на р. Дунав при измервателните пунктове в българския участък са с 28% до 58% под нормите за септември. Прямо август водните стоежи на реката са с 31 до 81 см по-високи.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ

НИМХ ежемесячно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец август 2024 г. индексите са, както следва:

- около средното засушаване – по поречията на реките Огоста, Вит, Янтра и Провадийска;
- умерено засушаване – по поречията на реките Искър, Осъм, Тунджа, Марица, Места и Струма;
- силно засушаване – по поречията на реките: Русенски Лом, Факийска и Ропотамо;

- в останалите поречия няма засушаване.

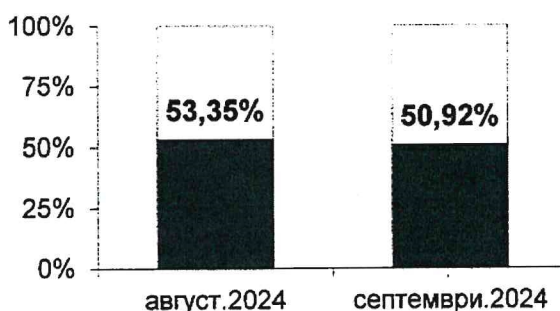

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ М. СЕПТЕМВРИ 2024 Г.

В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя. **Сумата от наличните в тях завирени обеми към 30 септември 2024 г. е 3 331,3 млн. м³ и представлява 50,9% от сумата на общите им обеми. Сумарният завирен обем към 30 септември 2024 г. е приблизително с 4,5% по-малък спрямо 31 август 2024 г. и с 17,7% по-малък спрямо обема към 30 септември 2023 г.**

За периода 01.09.2024 - 30.09.2024 г.
наличният завирен обем в язовирите е
намалял с 158,9 млн.м³.

Наличните завирени обеми в комплексните и значими язовири, в края на месец септември са, както следва:

- язовири, от които водите се използват за питейно-битово водоснабдяване – 62,9% от общия им обем.
- язовири, от които водите се използват за напояване – 34,1% от общия им обем;
- язовири, от които водите се използват за енергетика – 62,8% от общия им обем.

Към 30 септември със запълване над 90% са язовирите: „Боровица“, „Пчелина“, „Кричим“ и „Розов кладенец“. Преливал е яз. „Пчелина“ без опасност за населението и инфраструктурата в района.

Към края на месец септември с ниски нива в сравнение с предходни години, предвид липсата на пролетно пълноводие и поредна много суха година (т.е. година с констатиран приток с обезпеченост за 95%) са язовирите „Тича“, „Камчия“, „Ясна поляна“, „Ястребино“, „Асеновец“, „Георги Трайков“, „Домлян“, „Пясъчник“, „Тополница“, „Копринка“, „Жребчево“, „Калин“ и „Карагьол“. От тях „Тича“, „Камчия“, „Ясна поляна“, „Ястребино“ и „Асеновец“ се използват за питейно водоснабдяване.

Получените данни на регистрираните общи притоци на водосборите към комплексните и значими язовири показват следното:

- Реалният постъпил приток от началото на годината до 30.09.2024 г. за 80% от комплексните и значими язовири, е относим към приток характерен за много суха година (приток с обезпеченост 95%);
- притоците към язовирите „Бели Лом“ и „Въча“ са относими за условия на средно суха година (с 75% обезпеченост на притока към язовирите);
- притоците към язовирите „Искър“, „Бели Искър“, „Белмекен“, „Батак“, „Студена“, „Пчелина“ и „Панчарево“ са характерни за средна по влажност година (с 50% обезпеченост на притока към язовирите).

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ, ВОДИТЕ ОТ КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите, от които водите се използват за питейно-битово водоснабдяване към 30 септември 2024 г. е 977,9 млн. м³, което представлява 62,8% от общия им обем и е приблизително с 3,5% по-малък спрямо обема към 31 август 2024 г. и с 14,3% по-малък от обема към 30 септември 2023 г.

Степента им на напълване е, както следва: яз. „Искър“ – 77,1%, яз. „Бели Искър“ – 46,8%, яз. „Среченска бара“ – 78,5%, яз. „Христо Смирненски“ – 84,8%, яз. „Йовковци“ – 70,1%, яз. „Тича“ – 47,1%, яз. „Камчия“ – 49,9%, яз. „Ясна поляна“ – 43,0%, яз. „Асеновец“ – 46,2%, яз. „Боровица“ – 91,9%, яз. „Студена“ – 69,4%, яз. „Дяково“ – 75,3%, яз. „Порой“ – 6,2% и яз. „Ахелой“ – 26,2%.

IV. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В ТОВА ЧИСЛО С МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ

След анализ и преценка в съответствие с разпоредбите на чл. 53 от Закона за водите и приоритетите посочени в чл. 50, ал. 4 на ЗВ, с изготвяне на месечния режимен график за използване на водите на комплексните и значими язовири за м. септември 2024 г. са предприети необходимите мерки за редуциране на заявките на водоползвателите, с цел разпределение на ресурса през цялата година.

По отношение водовземането за питейно-битово водоснабдяване, предвид ниския обем в язовирите и малък приток към тях, са редуцирани заявките на водоползвателите от яз. „Асеновец“ (като останалото количество следва да се осигури от алтернативни подземни водоизточници), от: яз. „Камчия“, яз. „Тича“, яз. „Ястребино“, яз. „Калин“ и яз. „Карагьол“, в съответствие с утвърдения годишен график за 95% обезпеченост на притока и реално използваните през предходни години водни обеми, от яз. „Студена“ заявката е редуцирана в съответствие с разрешения лимит по издаденото разрешително за водовземане от язовира.

По отношение водовземането за напояване, предвид ниските обеми в язовирите използвани за напояване, са редуцирани заявките на „Напоителни системи“ от язовирите „Ястребино“, „Тича“, „Копринка“, „Жребчево“, „Домлян“, „Пясъчник“, „Белмекен“ и „Батак“, в съответствие с утвърдения годишен график за 2024 година за много суха година.

По отношение водовземането за производство на електроенергия, поради нисък обем в яз. „Александър Стамболийски“, заявката на НЕК ЕАД е редуцирана. От заявените от НЕК ЕАД за яз. „Батак“ водни обеми в размер на 20,0 млн. м³ са разрешени за преработване през ВЕЦ 35,0 млн. м³, в съответствие с количествата, необходими за напояване.

За язовирите, при които се налага ограничаване на количествата за приоритетни водовземания, с месечните графици не се разрешават обеми за производство на електроенергия на енергиен режим, като в тези случаи ВЕЦ могат да работят само на подчинен режим, преработвайки водите за питейно-битови нужди (по заявка на ВиК) или водите за напояване (по заявка на „Напоителни системи“ ЕАД).

По отношение на водовземането за промишлено водоснабдяване, поради нисък обем в яз. „Георги Трайков“ е редуцирана заявката на „Консорциум Девня“ АД, поради нисък обем и нищожен постъпващ приток не са разрешени водни обеми за промишлено водоснабдяване и други цели.

Действията на МОСВ са насочени към балансирано разпределение на наличния ресурс и насърчаване на устойчивото му използване и опазване. При недостатъчен приток, чрез месечните графици се осигурява единствено равномерно разпределение на оставащия ресурс в язовирите.

С изменения на месечния график са удовлетворени допълнително постъпилите следни искания на водоползвателите:

- от яз. „Горни Дъбник“ са разрешени допълнителни водни обеми в размер 0,130 млн. м³ за оводняване на инфильтрационни ровове на шахтови кладенци на водоснабдителна група „Крушовица“, предвид искането на „Водоснабдяване и канализация – Плевен“ ЕООД, обосновано с недостатъчни водни количества, постъпващи от водоизточниците за населените места от водоснабдителна група „Плевен“ и въведеното режимно водоподаване в гр. Плевен, гр. Долна Митрополия, гр. Тръстеник, с. Биволаре, с. Бохот, с. Брестовец, с. Буковлък, с. Къпин, с. Ласкар, с. Николаево, с. Опанец, с. Победа, с. Ралево, с. Тодорово и с. Ясен.

- от яз. „Студена“ - за аварийно питейно-битово водоснабдяване на гр. Радомир и населени места в община Радомир, на „Водоснабдяване и канализация“ ООД - Перник, са разрешени допълнителни водни обеми в размер на 0,040 млн. м³ от карстов извор „Врелото“.

- от яз. „Копринка“ на „Напоителни системи“ ЕАД са разрешени допълнително 1,000 млн. м³ вода за напояване, с оглед предотвратяване загуба на насаждения и успешно приключване на напоителния сезон.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите

